

Handl globalt - og tænk glo-kalt

Handl globalt og tænk lokalt. Den sætning er udråbt som en af årets store gennembrudsider i Harvard Business Review. Men holder det?

ANALYSE

Der var engang for ikke så forfærdelig længe siden, at virksomheder blev opfordret til at tænke globalt og handle lokalt. Men tendensen er nu vendt på hovedet, for i dag gælder det om at handle globalt og tænke lokalt. Det forklarer den japanske professor Yoko Ishikura i februarudgaven af Harvard Business Review, der ser det som en af gennembrudsiderne i 2007.

BJARKE MØLLER

Professoren stiller det op som et paradoks. Jo mere global økonomien og virksomheden er, jo vigtigere bliver lokaliteten, stedet og den fysiske nærhed. Ishikura nævner, at japanske selskaber, der for nogle år siden flyttede til fabrikerne til Kina, i

nogle tilfælde er endt med at flytte produktion tilbage til Japan. Danske eksempler på Ishikuras tankegang kunne være Danfoss og Grundfos, der er lokalt rodfæstede og engagerede virksomheder, som handler mere og mere globalt. Det ene udelukker ikke det andet.

I moderne produktion er billig arbejdsløn og lav skat ikke et og alt. Hvis det var rigtigt, ville alle flytte til skattely og eksportzoner i Fjernøsten. Det gør de ikke. Fabrikker, der satser på avanceret robotteknologi, fleksibilitet, videnstung produktion og smart design, kan godt konkurrere fra selv dyre lande som Japan, Tyskland og Danmark. I nogle tilfælde er stedet og dygtig lokal arbejdskraft svær at erstatte med kinesere. Lokaliteten betyder stadig noget, mener Ishikura.

Det kan være fristende at følge hans tankegang. Den er forankret i en overbe-

visning om, at global handel er et økonomisk plus - uden at flippe ud i kritikløs globalisme, hvor alle lokaliteter, regioner og nationer skrives ud af verdenshistorien. Ishikura er kommet fri af nationalismen og af den vadmelsklædte lokalisme. Men har han fundet en holdbar formel?

Globaliseringen er en økonomisk fordel for de fleste lokale og en stor markedsmulighed for virksomheder. Så vidt så godt. Handelsbanken har vist, at de danske husholdninger i de sidste fire år har fået over 10.000 kroner mere til sig selv i forbrug takket være globaliseringen. Man kan godt støve enkelte tabere op, men samfundet som helhed vinder. At handle globalt gør os rigere. Hvad så med det næste led i sætningen? Tænker vi også lokalt? Det gør vi tit. Danske aviser er fyldt med danske lokalvinkler på alverdens fænomener. Vestens storbyer har mange delikatessforretninger og restauranter med madvarer og kulinariske oplevelser fra lokaliteter i hele verden. Transnationale selskaber laver reklamer målrettet til de lokale kulturer eller mixer dem på ny, så alle kan genkende sig selv.

De globale og lokale er intimt forbundne og forandrer sig i gensidige spejlbilleder. Det er umuligt i længden at gemme sig i en af skyttegravene. Selv Dansk Folkeparti har i denne uge indset, at de må sige lidt ja til Den Europæiske Union. Verdenshandel har disse kulturnationalister allerede accepteret. En dag siger de måske også nøjende ja til øget indvandring, fordi dansk erhvervsliv har så hårdt brug for udenlandsk arbejdskraft. Det tager som bekendt tid at udskifte instinktiv populisme med fremsyn.

Lokal og global nyttes sammen

Den danske velfærds- og flexicurity-model er en eksportvare for konsulentfirmaer som Rambøll Management. Men omvendt er den danske centraladministration optaget af at måle og benchmarke alle offentlige institutioner imod de bedste fra hele verden, så vi kan blive dygtigere og få kvalitetsreform for alle pengene.

Danske regioner søger at forme regionale vækstklyster, men trækker i praksis på en konkurrence teori udviklet af Harvard-professor Michael Porter. Danmark

er verdens første land med en politik for brugerdiven innovation, men ideen er udviklet af folk som Eric von Hippel på MIT i Boston, USA.

Det kan ende som en glo-kal bevægelse, der binder globale og lokale erfaringer sammen på nye innovative måder. I den lokale Netto kan man nu købe en dansk indførbog til den amerikanske coaching-teknik, der er gået som en global steppebrand, siden Michael Jordan blev sat af sit high school hold og under en ny coach blev den bedste basketball-spiller.

Fra supermarkedet til finansverdenen falder paraderne - mens de modstræbende falder fra. Selv det danske realkreditmarked kan blive åbnet for obligationer uden begrænset løbetid. Den slags fleksible boliglån har ti EU-lande - og USA - allerede indført, og i Europa er det et marked på over 700 mia. euro, som danske banker vanskeligt kan holde sig udenfor.

På alle fronter tvinger globaliseringen os til nytænkning. Måske bør Yoko Ishikura finde en bedre formel. Handl globalt og tænk glo-kalt.

bjarke.moller@pol.dk

DOBBELTROLLER

»Alle politikere kan mistænkes«

Politikere kan ikke isoleres fra det øvrige samfund - og heller ikke fra at arbejde i pr-bureauer, mener tidligere minister Lars Barfoed. Men han mener, at der skal være åbenhed om, hvem der har job i pr-branchen.

INTERVIEW

STIG ANDERSEN

Debatten i forbindelse med korruptionsbeskyldningerne i Københavns Kommune har sat fokus på pr-branchen og den lobbyisme, der finder sted i forhold til politikere. Ikke mindst i de tilfælde, hvor politikere selv er aktive i branchen.

I den aktuelle sag er det pr-firmaet Waterfront, der er kommet i skudlinjen på grund af en borgerrepræsentants tilknytning til firmaet. Men også andre pr-virksomheder har - endda fremtrædende - politikere tilknyttet. Den tidligere familie- og forbrugerminister Lars Barfoed (K) er efter at være gået af som minister blevet formand for firmaet Plus PR. Et formandskab, der er blevet kritiseret i den debat, som den aktuelle sag har skabt.

Hvorfor opstår sådan en sag, som den der lige nu kører omkring forholdene i Københavns Kommune?

»Den opstår jo, fordi der er en mistanke om, at der er sket forsøg på at sammenblande nogle interesser, og derfor beskylder man hinanden for at forsøge at blande politiske beslutninger sammen med nogle modydelser i form af noget parti-støtte. Og det er selvfølgelig uacceptabelt, hvis det er sket. Men vi ved jo ikke, om det er sket.«

Den opstår altså, fordi et pr-bureau laver politisk lobbyarbejde, og der er politikere involveret?

»I den konkrete sag er det jo klart, at den pågældende virksomheds medarbejdere er blandet ind, fordi de samtidig er politikere, ja.«

Der er i pressen omtalt en mail, hvori der står, at man vil kanalisere penge frem, »så din kreds ikke kan se, de (pengene, red.) kommer fra et firma«. Det lyder ikke særlig pænt?

»Nej, det gør det bestemt ikke. Vi ved ikke, hvad der er i sagen, men sådan noget må ikke ske.«

Ikke altid lobbyarbejde

Men hvor sundt er det så, at politikere, oven i købet en toppolitiker som du selv, er involveret i den type arbejde?

»Man må nødvendigvis sondre mellem tingene. Pr-arbejde er jo ikke altid lobbyarbejde. Størstedelen af det arbejde, som det pr-firma, jeg er formand for, beskæftiger sig med, det er jo ikke lobbyarbejde

UKLAR ROLLE.

Tidligere minister Lars Barfoed er i dag formand for Plus PR, samtidig med at han sidder i Folketinget. Det ser han intet problem i, selv om ingen kan vide, hvilke kunders interesse hans firma er sat til at varetage.

Foto: Jonathan Bjerg Møller

overhovedet.

Hvor kan vi vide det fra?

»Det ved jeg. Når man ser på, hvad de kunder i det firma, jeg er formand for, får lavet, så er det ikke lobbyarbejde. Det er andre former for pressearbejde, hvor man f.eks. vil have omtale af nye produkter, det er intern kommunikation osv. Mit firma beskæftiger sig ikke med at tage kontakt til politiske beslutningstagere.«

Det er tilsyneladende noget, det gør i samarbejde med andre?

»Nemlig, så på den måde, så foregår det ikke. Så pr-arbejde er ikke nødvendigvis lobbyarbejde, men det er rigtigt, at der er pr-bureauer, som også har den del med. Men når man taler om politikeres engagement i den slags bureauer, så er det dybest set noget, der handler om inhabilitet, altså hvis der er tale om at sammenblande interesser.«

Inhabilitet er vel ikke det store problem, hvis tingene foregår åbent. Så kan alle jo se, hvad der foregår?

»Ja ... altså, åbenhed er afgørende. Folk må vide, hvor politikere er ansat, og hvor de har deres interesser.«

Hvis man går ind på hjemmesiden i Plus PR, hvor du er formand, så kan man jo ikke se, hvilke kunder bureauet har, hvad I laver for de kunder, og hvad modydelserne fra kunderne er?

»Nej, men så må man sondre mellem en generel inhabilitet og en specifik inhabilitet. Man bliver jo altså ikke inhabil, og man blander jo ikke tingene sammen, blot fordi man har et job i en virksomhed eller sidder i en bestyrelse.«

Hvor er gennemsigtigheden, åbenheden, i forhold til det pr-firma, hvor du er formand. Jeg ved jo ikke, om det næste initiativ, du tager som politiker, er inspireret af et behov hos en af Plus PR's kunder?

»Jamen, så kan vi jo som politikere ikke blande os i noget som helst i det her samfund, men alene sidde herinde på Christiansborg og gemme os bag de tykke mure. Jeg mener ikke, at jeg er i en større risiko-

Samfundet kan ikke indrettes, så alle mennesker altid lever op til deres ansvar. Der vil ske brud. Vil man helt undgå risikoen, må man spærre Christiansborg af Lars Barfoed

zone end alle mulige andre politikere, fordi jeg er bestyrelsesformand i et pr-bureau. Der er masser af politikere, som har job, bestyrelsesposter og private forbindelser med mennesker uden for Christiansborg. Det er jo også det, der er meningen med Folketinget, at det er mennesker ude fra samfundet, der mødes i Folketingssalen og diskuterer politik.«

Men ...

»Jeg er ikke som formand for et pr-bureau i større risiko for at komme ud i konflikter end så mange andre politikere. Nogle er aktive i en fagforening, nogle er skolelærere og nogle er advokater. Man må leve med, at der er en risiko for, at der kan opstå situationer, hvor nogen ikke forstår at holde kasketterne adskilte. Men der har vi da en kritisk presse, som forhåbentlig opdager sådan noget. Men grundlæggende må der være tillid til, at folkevalgte forstår at holde tingene adskilte.«

Men det er der jo noget, der tyder på, man ikke altid kan?

»Samfundet kan ikke indrettes, så alle mennesker altid lever op til deres ansvar. Der vil ske brud. Vil man helt undgå risikoen, må man spærre Christiansborg af, og det er bestemt ikke gunligt. Det er nødvendigt med tillid, og før jeg blev minister, var jeg bl.a. næstformand i Børsens Forlag og formand for Rådet for Større Færdselssikkerhed. Nu er jeg så blevet formand for et pr-bureau, men der kunne da lige så godt have været sammenblanding i de ting, jeg sad med tidligere.«

Hold øje med mig

Rådet for Større Færdselssikkerhed ved vi jo, hvad står for. Børsens Forlag ved vi også, hvad laver, de udgiver deres ting. Men i et pr-bureau aner vi jo ikke, hvem der er kunder, og hvad der laves for dem?

»Nej, men du kan heller ikke vide, hvilke klienter en advokat har. Og folk mødes privat og har familie og venner. Du kan ikke lovgive, så der ikke er en risiko for, at tingene blandes sammen. Prisen vil være alt for stor. Men det er vigtigt, at folk ved, hvor politikere er ansat, og hvilke bestyrelser de sidder i.«

Men når du siger, der også er skolelærere, landmænd mv., der er politikere. Deres baggrund og deres interesser kender vi jo. Forskellen er vel, at vi ikke kan vide, om dit næste politiske initiativ er inspireret af kommercielle interesser hos en kunde i det pr-bureau, du er formand for?

»Det er i udgangspunktet rigtigt. Men det kan du ikke vide med nogen politiker. Du aner jo ikke, hvem de forskellige har besøgt af eller spiser middag med. Jeg ser ikke skyggen af grund til, at en formand i et kommunikationsfirma skulle blande tingene mere sammen end andre. Og man ved jo, at jeg har den formandspost, så kan man jo kigge mig i kortene.«

Vil det sige, at man i fremtiden kan få oplyst, hvem der er kunder i Plus PR?

»Det firma skal da fungere på akkurat samme vilkår som alle andre kommunikationsfirmaer. Det skal da ikke underlægges særlige begrænsninger.«

Alle kan mistænkes

Hvordan skal jeg så kigge dig i kortene?

»Jamen, der er masser af muligheder for journalister, der vil undersøge, hvordan tingene hænger sammen. Et hvilket som helst folketingsmedlem kan jo have alle mulige forbindelser, som man ikke kender til, og som kan være grunden til, at de rejser en sag. Så mistanken kan du have til et hvilket som helst folketingsmedlem. Jeg synes, det er hysterisk, at man skal mistænkeliggøres, blot fordi man som folketingsmedlem har et engagement i en privat virksomhed.«

Men når man kan stille spørgsmålet: Er det nu en kunde i pr-bureauet eller vælgerens interesse, Lars Barfoed varetager, er det så ikke noget, der har fået dig til at overveje, om du skulle holde dig fra pr-branchen?

»Nej, det er det bestemt ikke. Den branche er ikke i denne sammenhæng mere udsat end alle andre brancher.«

Direktøren i det pr-bureau, du er formand i, har som talsmand for branchen forslået, at det skal registreres, hvilke personer der er tilknyttet pr-bureauerne. Det kunne tyde på, at der ikke er den store åbenhed generelt?

»Jeg er tilhænger af åbenhed om, hvem der er tilknyttet pr-branchen. Det vil være med til at afmystificere tingene. Det vil også gøre det nemmere for pressen at af-dække, hvis der er nogen, der blander tingene sammen på en forkert måde.«

erhverv@pol.dk